

PUNYASHLOK AHILYADEVVI HOLKAR

SOLAPUR UNIVERSITY, SOLAPUR.

पुण्यश्लोक अहिल्यादेवी होळकर
सोलापूर विद्यापीठ

॥ विद्यया संपन्नता ॥

NAAC Accredited 2022
'B++' Grade (CGPA 2.96)

Faculty of Humanities

Syllabus for the Subject

Pāli

M.A. II

(Semester III & IV)

With effect from **July- 2024**

Preamble:

Pāli language is one of the three classical languages of India, which transmit the cultural, social, and philosophical thoughts. The study of Pāli language is not only important but an imperative to have a clear and objective grasp of Indian history and linguistics.

The Board of Studies should briefly mention foundation, core and applied components of the Pāli course/paper. The student should get into the prime objectives and expected level of study and advance knowledge at examination with required outcome in terms of basic level.

GENERAL OBJECTIVES OF THE COURSE / PAPER:

- To acquaint with the Pāli language, its different roots and Grammar.
- To Study Indian ancient Pāli Tipitaka.
- To Study different types of Pali Literature and Buddhist Philosophy.
- To introduce the Literature in Pāli Language
- To introduce the scientific knowledge in Pāli Language literature.
- To inculcate language related skills

PUNYASHLOK AHILYADEVI HOLKAR SOLAPUR UNIVERSITY

Faculty of Humanities

PALI (Language & Literature)

M.A. Pāli

M.A. Part –II [SEM-III] W.e.f. 2024-25

NEP Structure

III Semester			Semester Exam			L	P	Credit
	Code	Title of the Paper	Theory	IA	Total			
Subject		DSC (Discipline Specific Compulsory)						
DSC-IX	3.1	विसुद्धिमग्ग	60	40	100	4	0	4
DSC-X	3.2	मिलिन्द पञ्चो (प्रश्न)	60	40	100	4	0	4
DSC-XI	3.3	खुद्दकनिकायः निवडक थेरिगाथा	60	40	100	4	0	4
DSC –XII	3.4	पालि भाषा संभाषण कौशल्य	30	20	50	2	0	2
	DSE	DSE (Discipline Specific Elective) (Any One) Optional						4
DSE	3.1	बुद्ध तत्वज्ञान	60	40	100	4	0	4
DSE	3.2	पालि सुत्त संस्कार पाठ	60	40	100	4	0	4
DSE	3.3	ब्रम्हजालसुत्त	60	40	100	4	0	4
DSE	3.4	निवडक जातक कथा	60	40	100	4	0	4
DSE	3.5	विनयपिटकः भेसज्जखन्दक	60	40	100	4	0	4
DSE	3.6	प्राचिन विद्यापिठांचा अभ्यास	60	40	100	4	0	4
		R.P.						
R.P.	3.1	Minor project on Pali spoken skill	60	40	100	0	4	4
		Total	330	220	550	22	0	22

**PUNYASHLOK AHILYADEVJI HOLKAR SOLAPUR
UNIVERSITY**

Faculty of Humanities

M.A. Pāli (Language & Literature)

M.A. Part –II [SEM-IV] W.e.f. 2024-25

NEP Structure

SEM-IV

	Code	Title of the Paper	Semester Exam			L	P	Credit
			Theory	IA	Total			
		DSC (Discipline Specific Compulsory)						
DSC-XIII	4.1	अभिधम्मपिटक- धम्मसङ्गी -विषयवस्तु	60	40	100	4	0	4
DSC-XIV	4.2	अंगुत्तरनिकाय- धम्मिकवग्गो	60	40	100	4	0	4
DSC-XV	4.3	महावंस- महेंद्र लंकागमन	60	40	100	4	0	4
	DSE	DSE (Discipline Specific Elective) (Any One) Optional						4
DSE	4.1	विपस्सना अभ्यास	60	40	100	4	0	4
DSE	4.2	बौद्ध लेणी-गुंफा अभ्यास	60	40	100	4	0	4
DSE	4.3	विनयपिटक: भिक्खुणी क्खन्दक	60	40	100	4	0	4
DSE	4.4	महावग्ग-टीका महाक्खन्धकं	60	40	100	4	0	4
DSE	4.5	खुद्दकनिकाय: निवडक थेरगाथा	60	40	100	4	0	4
DSE	4.6	भदंत बुद्धदत्त : परिचय	60	40	100	4	0	4
		R.P.						
R.P.	4.1	Major project	00	150	150	6	0	6
		Total	240	310	550	22	0	22

L = Lecture, P = Practical

4 Credits of Theory = 4 Hrs. of Teaching per Week - I Sem. II Sem. Total credits = 44

PUNYASHLOK AHILYADEVJI HOLKAR SOLAPUR UNIVERSITY

Faculty of Humanities

M.A. Pāli

M.A. Part –II [SEM-III] W.e.f. 2024-25

NEP Structure

DSC 3.1: विसुद्धिमग्ग

Max. Mark: 60

Total Lectures: 60 hrs.

Unit No. 1		Lectures : 15
	1) अनुपिटकःपिटकोत्तर साहित्य परिचय. 2) विसुद्धिमग्गः परिचय 3) शिल, समाधि, प्रज्ञा.	
Unit No. 2		Lectures : 15
	1) शिल क्खंध, समाधि क्खंध, प्रज्ञा क्खंध. 2) शिल निद्देस. 3) धुतांग निद्देस.	
Unit No.3		Lectures : 15
	1) कम्मठान 2) अनुसति. 3) ब्रम्हविहार; मैत्रि, करुणा, मुदिता, उपेक्षा	
Unit No.4		Lectures : 15
	1) भावना विधि; 2) आयतन धातु. 3) इंदियसच्च; 4) प्रज्ञाभूमी. 5) विसुद्धि; प्रज्ञा भावना.	

संदर्भग्रंथः- 1) विसुद्धिमग्ग... भदंत तिस्सवंस महास्थविर.

2) विसुद्धिमग्ग... भिक्खुधर्मरक्षित..वाराणशी - 1969

3) विशुध्दमग्ग... शास्त्रिद्वारकाधिश..वाराणशी.

PUNYASHLOK AHILYADEVJI HOLKAR SOLAPUR UNIVERSITY

Faculty of Humanities

M.A. Pāli

M.A. Part –II [SEM-III] W.e.f. 2024-25

NEP Structure

DSC 3.2: मिलिन्द पञ्चो (प्रश्न)

Max. Mark: 60

Total Lectures: 60 hrs.

Unit No. 1		Lectures : 15
	1) अनुपिटक- परिचय 2) मिलिन्द प्रश्न- परिचय 3) बहिर कथा (उपरि कथा)	
Unit No. 2		Lectures : 15
	1) पूर्वयोग 2) लक्षण प्रश्न 3) प्रथम वर्ग	
Unit No. 3		Lectures : 15
	1) दुसरा वर्ग 2) तिसरा वर्ग 3) विमतिछेदन	
Unit No. 4		Lectures : 15
	1) विमतिछेदन- प्रथम वर्ग 2) विमतिछेदन- द्वितीय वर्ग 3) विमतिछेदन- तृतीय वर्ग 4) विमतिछेदन- चतुर्थ वर्ग	

संदर्भ पुस्तके:

- 1) मिलिन्द प्रश्न --- (अनुवाद) भदन्त सदानंद महास्थविर.
- 2) मिलिन्द पन्हो --- भिक्खु जगदिश कश्यप.
- 3) मिलिन्दपन्ह पालि --- स्वामी द्वारकाधिश शास्त्री... बौध्दभारती,
वाराणशी., 1998

PUNYASHLOK AHILYADEVJI HOLKAR SOLAPUR UNIVERSITY

Faculty of Humanities

M.A. Pāli

M.A. Part –II [SEM-III] W.e.f. 2024-25

NEP Structure

DSC 3.3: खुद्कनिकायः निवडक थेरिगाथा

Max. Mark: 60

Total Lectures: 60 hrs.

Unit No. 1	1) थेरिगाथा: परिचय 2) खुद्कनिकायातील स्थान 3) थेरिगाथा: महत्व	Lectures : 15
Unit No. 2	1) भद्राकुंडलकेशा थेरि, 2) पुण्णिका थेरि, 3) धम्म दिन्ना थेरि	Lectures : 15
Unit No. 3	1) खेमा थेरि 2) अभिरूपा नंदा थेरि 3) रोहिणी थेरि	Lectures : 15
Unit No. 4	1) पटाचारा थेरि 2) चाला थेरि 3) उपचाला	Lectures : 15

संदर्भ ग्रंथः

- 1) थेरिगाथाएँ... डॉ. भरतसिंह उपाध्याय- 1950
- 2) पालि साहित्य का इतिहास....डॉ. भरतसिंह उपाध्याय- प्रयाग 1994
- 3) थेरिगाथा.... अनुवादक; प्रा. डॉ. शेषराव मेश्राम
- 4) पाली साहित्यका इतिहास – भिक्खुधर्मरक्षित, 1971.

PUNYASHLOK AHILYADEVI HOLKAR SOLAPUR UNIVERSITY

Faculty of Humanities

M.A. Pāli

M.A. Part –II [SEM-III] W.e.f. 2024-25

NEP Structure

DSC 3.4: पालि भाषा संभाषण कौशल्य Credits 02

Max. Mark: 30

Total Lectures: 30 hrs.

Unit No. 1	पालि भाषा रचना	Lectures 15
	1) पालि भाषेचे प्रारंभिक स्वरूप 2) पालि शब्द 3) पालि उच्चारण शास्त्र 4) पालि वाक्यावली अभ्यास	
Unit No. 2	पालि संभाषण	Lectures : 15
	1) पालि कारक अभ्यास 2) पालि सुत्त पठन 3) पालि वाक्यरचना 4) पालि संभाषण अभ्यास	

संदर्भ ग्रंथ:

- 1) भाषांतर मीमांसेचे स्वरूप” भालचंद्र नेमाडे.
- 2) अनुवाद प्रक्रिया’ – डॉ. रीतारानी पालीवार
- 3) अनुवाद विज्ञान’ - भोलानाथ तिवारी
- 4) भाषांतर’ निबंधमाला – विष्णुशास्त्री चिपळूणकर
- 5) अनुवाद स्वरूप एवं व्याप्ती’ डॉ. भोलानाथ तिवारी

PUNYASHLOK AHILYADEVI HOLKAR SOLAPUR UNIVERSITY

Faculty of Humanities

M.A. Pāli

M.A. Part –II [SEM-III] W.e.f. 2024-25

NEP Structure

DSE (Discipline Specific Elective) A (Any One) Optional

DSE .3.1: बुद्ध तत्वज्ञान Credits 04

Max. Mark: 60

Total Lectures: 60 hrs.

Unit No. 1		Lectures : 15
	1)तत्वज्ञान अर्थ 2)बुद्ध या शब्दाचा अर्थ 3)चार आर्य सत्य 4)आर्य अष्टांगिक मार्ग	
Unit No. 2		Lectures : 15
	1)शिल, समाधि, प्रज्ञा. 2) दस पारमिता 3)प्रतित्यसमुत्पाद (कार्यकारण भाव)	
Unit No. 3		Lectures : 15
	1) तिलक्खण (त्रिलक्षण) 2) अनित्यता 3)दुःख 4)अनात्मता	
Unit No. 4		Lectures : 15
	1) ब्रम्हविहार; मैत्री, करुणा, उपेक्षा, मुदिता 2)धम्म, अधम्म, सधम्म 3)निर्वाण, परिनिर्वाण,महापरिनिर्वाण	

संदर्भ ग्रंथ:

- 1) बौद्धसंस्कृति - पं. राहुलसांकृत्यायन.. औरंगाबादपु.मुद्रित..2010
- 2) बौद्धसंस्कृति- भागचंदजैन
- 3) बौद्ध-दर्शनमिमांसा — आचार्यबलदेवउपाध्याय.
- 4) बुद्धआणित्यांचाधम्म - डॉ. बी. आर. आंबेडकर.

PUNYASHLOK AHILYADEVĪ HOLKAR SOLAPUR UNIVERSITY

Faculty of Humanities

M.A. Pāli

M.A. Part –II [SEM-III] W.e.f. 2024-25

NEP Structure

DSE (Discipline Specific Elective) A (Any One) Optional

DSE 3.2: पालि सुत्त संस्कार पाठ Credits 04

Max. Mark: 60

Total Lectures: 60 hrs.

Unit No. 1		Lectures : 15
	1)पालि सुत्त व सुत्तंत अर्थ 2)पालि सुत्त व सुत्तंत- व्याख्या 3)पालि सुत्त व गाथा भेद 4)पालि सुत्त प्रकार (निकायानुसार)	
Unit No. 2		Lectures : 15
	1)बौध्द संस्कार पाठ ओळख. 2)त्रिरत्न नमन -व्याख्या -अर्थ. 3) संकल्प गाथा 4) पालि रतनतय	
Unit No. 3		Lectures : 15
	1) पंचशिल- व्याख्या- अर्थ 2) अष्टशिल- व्याख्या- अर्थ 3)दसशिल - व्याख्या-अर्थ	
Unit No. 4		Lectures : 15
	1) बुध्दपूजा- पूष्य पूजा, प्रदीप पूजा, सुगंधी पूजा, चैत्य पूजा, बोधि पूजा. 2) बुध्दानुसति-वंदना- उद्देश-अर्थ 3) धम्मानुसति-वंदना-उद्देश -अर्थ 4) संघानुसति- वंदना-उद्देश- अर्थ	

संदर्भ ग्रंथ:

- 1) बौध्दसंस्कृति - पं. राहुलसांकृत्यायन
- 2) बौध्दसंस्कृति - भागचंद जैन
- 3) बौध्द-दर्शनमिमांसा — आचार्यबलदेवउपाध्याय.
- 4) बुद्धआणित्यांचाधम्म – डॉ. बी. आर. आंबेडकर.

PUNYASHLOK AHILYADEVĪ HOLKAR SOLAPUR UNIVERSITY

Faculty of Humanities
M.A. Pāli
M.A. Part –II [SEM-III] W.e.f. 2024-25
NEP Structure
DSE (Discipline Specific Elective) A (Any One) Optional
DSE 3.3: ब्रम्हजालसुत्त Credits 04

Max. Mark: 60

Total Lectures: 60 hrs.

Unit No. 1	1) दीघनिकाय: परिचय	Lectures : 15
Unit No. 2	2) ब्रम्हजालसुत्त: परिचय, शाश्वतवाद	Lectures : 15
Unit No. 3	3) नित्यता-अनित्यतावाद, सान्त- अनन्तवाद	Lectures : 15
Unit No. 4	4) अमरा- विक्षेपवाद, अकारणवाद	Lectures : 15

संदर्भ ग्रंथ:

- 1) दीघनिकाय— भदन्त जगदिश कश्यप. नवनालंदा प्रकाशन.
- 2) दीघनिकाय— मराठी भाषांतर—सी.व्ही. राजवाडे.
- 3) दीघनिकायपाली - V.R.I. इगतपुरी, 1998.

PUNYASHLOK AHILYADEVJI HOLKAR SOLAPUR UNIVERSITY

Faculty of Humanities
M.A. Pāli
M.A. Part –II [SEM-III] W.e.f. 2024-25
NEP Structure
DSE (Discipline Specific Elective) A (Any One) Optional

DSE 3.4: निवडक जातक कथा Credits 04

Max. Mark: 60

Total Lectures: 60 hrs.

Unit No. 1	1) खुद्दक निकाय: परिचय	Lectures : 15
Unit No. 2	2) जातक कथा: परिचय	Lectures : 15
Unit No. 3	3) चूळसेठ्ठिजातक कथा, मतकभत्तजातक कथा	Lectures : 15
Unit No. 4	4) नामसिद्धिजातक कथा, राजोवादजातक कथा	Lectures : 15

संदर्भ ग्रंथ:

- 1) जातकमाला ; सं. अनु. डॉ. जगदिशचंद्र मिश्र. चौखंबा.. 2017
- 2) जातक कथा' ; भदंत आनन्द कौसल्यायन..
- 3) जातक कथासंग्रह –भाग १,२,३, ' धर्मानंद कोसम्बी ..

PUNYASHLOK AHILYADEVJI HOLKAR SOLAPUR UNIVERSITY
Faculty of Humanities

M.A. Pāli

M.A. Part –II [SEM-III] W.e.f. 2024-25

NEP Structure

DSE (Discipline Specific Elective) A (Any One) Optional

DSE 3.5: विनयपिटकः भेसज्जखन्दक Credits 04

Max. Mark: 60

Total Lectures: 60 hrs.

Unit No. 1	1) भेसज्ज खंदक; विनयपिटकातील: परिचय	Lectures : 15
Unit No. 2	2) भेसज्ज आणि खंदक या शब्दांचा अर्थ	Lectures : 15
Unit No. 3	3) औषध आणि साधने, स्वेदकर्म, चीर फाड	Lectures : 15
Unit No. 4	4) अभक्ष्य मांस, गोरस आणि फल रस उपचार..	Lectures : 15

संदर्भ ग्रंथ:

- 1) विनयपिटक – VRI, इगतपुरी 1998.
- 2) विनयपिटकडॉ.राहुलसांकृत्यायन; वाराणशी- 1994
- 3) The Book of the Discipline; Vol. II; Pali Text Society Oxford.
- 4) विनयपिटक – भदंतजगदिशकश्यप.

PUNYASHLOK AHILYADEVJI HOLKAR SOLAPUR UNIVERSITY

Faculty of Humanities

M.A. Pāli

M.A. Part –II [SEM-III] W.e.f. 2024-25

NEP Structure

DSE (Discipline Specific Elective) A (Any One) Optional

DSE 3.6: प्राचिन विद्यापीठांचा अभ्यास Credits 04

Max. Mark: 60

Total Lectures: 60 hrs.

Unit No. 1		Lectures : 15
	1)प्राचिन भारतीय शिक्षण पद्धती 2)प्राचिन विद्यापीठांची ओळख 3)प्राचिन विद्यापीठ स्थापना 4)प्राचिन विद्यापीठांचा विस्तार	
Unit No. 2		Lectures : 15
	1)तक्षशिला विद्यापीठ : परिचय 2) विक्रमशिला विद्यापीठ : परिचय 3) नालंदा विद्यापीठ : परिचय	
Unit No. 3		Lectures : 15
	1) वल्लभी विद्यापीठ : परिचय 2) उदन्तपुरी विद्यापीठ : परिचय 3)उज्जैन विद्यापीठ : परिचय	
Unit No. 4		Lectures : 15
	1) सारनाथ विद्यापीठ : परिचय 2)सांची विद्यापीठ : परिचय 3)गिरनार विद्यापीठ : परिचय	

संदर्भ ग्रंथ:

- 1) उदान' – उर्मिला पवार . सुगावा प्रकाशन, पुणे
- 2) दीघनिकाय—मराठीभाषांतर—सी.व्ही. राजवाडे.
- 3) दीघनिकाय—भदन्तजगदिशकश्यप. नवनालंदा प्रकाशन

PUNYASHLOK AHILYADEVJI HOLKAR SOLAPUR UNIVERSITY

Faculty of Humanities

M.A. Pāli

M.A. Part –II [SEM-III] W.e.f. 2024-25 NEP Structure

Minor Project (Compulsory) R.P. 1.1: Credits 04

Max. Mark: 100

Total Lectures: 60 hrs.

या पेपर नुसार विद्यार्थ्यांनी लघुसंशोधन प्रबंध सादर करावयाचा आहे.

अ) प्रबंधाची मांडणी :

1. शीर्षक	5. संशोधनाची उद्दिष्ट्ये
2. प्रास्ताविक	6. संशोधनाची व्याप्ती आणि मर्यादा
3. विषय निवडीमागची भूमिका	7. संशोधनासाठीचा पूर्वाभ्यास
4. गृहीतके	8. संशोधन पद्धती शास्त्र

ब) शोधप्रबंध प्रकरण रचना :

क) उपसंहार:

ड) परिशिष्ट: साधन ग्रंथसूची, संदर्भ ग्रंथ सूची;

शोध प्रबंध लेखनाचे नियम :

1. विभागातील मार्गदर्शक प्राध्यापकांच्या सल्ल्याने आणि संमतीने शोधप्रबंधाचा अभ्यास विषय निवडावा.
2. संशोधन प्रबंधाच्या प्रथम पृष्ठावर संबंधित मार्गदर्शक, विभाग प्रमुख आणि संचालकांचे विवरण पत्र आणि स्वाक्षरी असावी.
3. संशोधकाने आपले प्रतिज्ञा पत्र आणि ऋणनिर्देश पत्र जोडावे.
4. शोधप्रबंध टंकलिखित युनिकोड फोन्टमध्ये असावा.
5. शोधप्रबंध किमान 50 पानांचा असावा.
6. संशोधन लेखन तंत्राचे योग्य पालन केलेले असावे.
7. सत्र समाप्ती पूर्वी वेळेत प्रबंध जमा करणे अनिवार्य आहे.

संदर्भ पुस्तके: 1). संशोधन:स्वरूपआणिसमस्या:बाळासाहेबगुंजाळ, शब्दालयप्रकाशन, श्रीरामपूर.

- 2). संशोधनसिद्धांतआणिपद्धती:सदाकन्हाडेलोकवाङ्मयगृह, मुंबई.
- 3). संशोधनपद्धतीप्रक्रियाआणिअंतरंग:संपा. सु.रा. चुनेकर, रंगनाथपठारे
- 4). साहित्यसंशोधन:वाटाआणिवळणे:सुधाकरशेलार, अक्षरवाङ्मयप्रकाशन, पुणे.
- 5). साहित्यसंशोधनाचीमूलतत्त्वे:जगन्नाथचौधरी, अथर्वपब्लिकेशन्स, जळगांव

PUNYASHLOK AHILYADEVĪ HOLKAR SOLAPUR UNIVERSITY

Faculty of Humanities

M.A. Pāli

M.A. Part –II [SEM-IV] W.e.f. 2024-25

NEP Structure

DSC (Discipline Specific Core) Compulsory

DSC 4.1: - अभिधम्मपिटक-धम्मसङ्गी -विषयवस्तू Credits 04

Max. Mark: 60

Total Lectures: 60 hrs.

Unit No. 1	अभिधम्मपिटक- परिचय	Lectures : 15
	1) तिपिटक: परिचय 2) अभिधम्म:अर्थ...परिचय 3) धम्मसङ्गी-परिचय	
Unit No. 2	चित्तुप्पाद कांड	Lectures : 15
	1) मातिका 2)चित्त - 3)चेतसीकता	
Unit No.3	भूमि	Lectures : 15
	1) कामावचर भूमि 2) रुपावचर भूमि 3) अरुपावचर भूमि 4) लोकोत्तर भूमि	
Unit No.4	रूपकांड	Lectures : 15
	1) रूपकांड: 2)निक्खेपकांड : 3)अत्युद्धार कांड	

संदर्भग्रंथ:

- 1) अभिधम्मपिटक सार...
- 2) अभिधम्मदेसना – डॉ. भालचंद्रजैन; कुरुक्षेत्र, 1982.
- 3) पालि साहित्य का इतिहास....डॉ. भरतसिंह उपाध्याय. प्रयाग- 1994

Faculty of Humanities

M.A. Pāli

M.A. Part –II [SEM-IV] W.e.f. 2024-25

NEP Structure

DSC (Discipline Specific Core) Compulsory

DSC 4.2: अंगुत्तरनिकाय-धम्मिकवग्गो Credits 04

Max. Mark: 60

Total Lectures: 60 hrs.

Unit No. 1		Lectures : 15
	1) सुत्तपिटकः परिचय 2) सुत्ताचा अर्थ; 3) अंगुत्तर निकायः परिचय 4) छकनिपातः परिचय 5) धम्मिक वग्गो.	
Unit No. 2		Lectures : 15
	1) नाग सुत्त. 2) मिगसाला सुत्त. 3) इण सुत्त. 4) महाचुंद सुत्त.	
Unit No. 3		Lectures : 15
	1) पठम संदिट्ठिक सुत्त. 2) दुतियसंदिट्ठिक सुत्त. 3) खेम सुत्त. 4) इंदियसंवर सुत्त.	
Unit No. 4		Lectures : 15
	1) आनन्द सुत्त. 2) खत्तिय सुत्त. 3) अप्पमाद सुत्त. 4) धम्मिक सुत्त.	

संदर्भ पुस्तके:

- 1) पालि साहित्याचा इतिहास..डॉ. ग. वा. तगारे.
- 2) पालि साहित्य का इतिहास....डॉ. भरतसिंह उपाध्याय. प्रयाग- 1994
- 3) अंगुत्तरनिकायभाग III. ... मा. श. मोरे

PUNYASHLOK AHILYADEVI HOLKAR SOLAPUR UNIVERSITY

Faculty of Humanities

M.A Pāli

M.A. Part –II [SEM-IV] W.e.f. 2024-25

NEP Structure

DSC (Discipline Specific Core) Compulsory

DSC 4.3 - महावंस- महेंद्र लंकागमन Credits 04

Max. Mark: 80

Total Lectures: 60 hrs.

Unit No. 1	1) वंस साहित्य: परिचय	Lectures : 15
	2) महावंस: परिचय 3) परिच्छेद ११ आणि १२	
Unit No. 2	3) महेन्द्रागमन वण्णन, नगर प्रवेश वर्णन,	Lectures : 15
Unit No. 3	4) अभयाभिषेक, देवानांपियतिस्याभिषेक, , महाविहार परिग्रहन, धातु आगमन, महाबोधि ग्रहन,	Lectures : 15
Unit No. 4	5) बोधि आगमन, स्थविर परिनिर्वाण, पाच राजा, धातु निधान, दस राजा, एकादस राजा, द्वादस राजा, त्रयोदस राजा.	Lectures : 15

संदर्भग्रंथ:

- 1) महावंस:....अनु. भदन्त आनन्द कौसल्यायन..बुद्धभूमीप्रकाशन, नागपुर.
- 2) पालि साहित्य का इतिहास.. डॉ. भरतसिंह उपाध्याय.

PUNYASHLOK AHILYADEVI HOLKAR SOLAPUR UNIVERSITY

Faculty of Humanities

M.A. Pāli
M.A. Part –II [SEM-IV] W.e.f. 2024-25
NEP Structure
DSE (Discipline Specific Elective) (Any One) Optional

DSE 4.1 विपस्सना अभ्यास Credits 04

Max. Mark: 60

Total Lectures: 60 hrs.

Unit No. 1	1) विपस्सना : परिचय	Lectures : 15
	2) अनापानासती : परिचय	
Unit No. 2	3) विपस्सनेचे महत्व, विपस्सनेचे प्रकार	Lectures : 15
Unit No. 3	4) विपस्सना आणि मानसिकता	Lectures : 15
Unit No. 4	5) विपस्सना आणि शिक्षण , विपस्सनाची आवश्यकता	Lectures : 15

संदर्भग्रंथ:

- 1) The Discourse Summaries - S.N. Goenka, V.R.I. Publication.
- 2) पालि साहित्यका इतिहास.. डॉ. भरतसिंह उपाध्याय..
- 3) Gotama the Buddha: His Life and His Teaching - V.R.I. Publication

PUNYASHLOK AHILYADEVI HOLKAR SOLAPUR UNIVERSITY

Faculty of Humanities

M.A. Pāli

M.A. Part –II [SEM-IV] W.e.f. 2024-25

NEP Structure

DSE (Discipline Specific Elective) (Any One) Optional

DSE 4.2: - बौद्ध लेणी-गुंफा अभ्यास

Credits 04

Max. Mark: 60

Total Lectures: 60 hrs.

Unit No. 1	1) अजिंठा –वेरूळ लेणी	Lectures : 15
Unit No. 2	2) पितळखोरा लेणी	Lectures : 15
Unit No. 3	3) कारले –भाजे लेणी	Lectures : 15
Unit No. 4	4) कान्हेरी – आगाशिव लेणी	Lectures : 15

संदर्भग्रंथ:

- 1) 'लेणी महाराष्ट्राची' – प्र. के . घाणेकर – २०१५
- 2) महाराष्ट्रातील बौद्ध लेणी – डॉ. सुरज पंडित –

PUNYASHLOK AHILYADEVI HOLKAR SOLAPUR UNIVERSITY

Faculty of Humanities

M.A. Pāli

M.A. Part –II [SEM-IV] W.e.f. 2024-25

NEP Structure
DSE (Discipline Specific Elective) (Any One) Optional

DSE 4.3: विनयपिटक: भिक्खुणी क्खन्दक Credits 04

Max. Mark: 60

Total Lectures: 60 hrs.

Unit No. 1	1) खुद्दक निकाय:परिचय, भिक्खुणीक्खन्दक :चुल्लवग्ग परिचय	Lectures : 15
Unit No. 2	2)भिक्खुणींचे,प्रवज्जा, उपसंपदा,अभिवादन आणि शिक्षापद	Lectures : 15
Unit No. 3	3)पातिमोक्ष, दोष प्रतिकार,संघकर्म, अधिकारान शमन आणि विनयवाचन	Lectures : 15
Unit No. 4	4) उपदेश श्रवण , मृत भीखुनीचे दायभाग	Lectures : 15

संदर्भ ग्रंथ:

- 1) विनयपिटक – VRI, इगतपुरी 1998.
- 2) विनयपिटकडॉ.राहुलसांकृत्यायन; वाराणशी- 1994
- 3) The Book of the Discipline; Vol. II; Pali Text Society Oxford.
- 4) विनयपिटक – भदंतजगदिशकश्यप.

PUNYASHLOK AHILYADEVI HOLKAR SOLAPUR UNIVERSITY

Faculty of Humanities

M.A. Pāli

M.A. Part –II [SEM-IV] W.e.f. 2024-25

NEP Structure
DSE (Discipline Specific Elective) (Any One) Optional

DSE 4.4: -महावग-टीका महाखन्धकं

Max. Mark: 60

Total Lectures: 60 hrs.

Unit No. 1	1) महाखन्दक- बोधिकथावण्णना 2) अजपालकथा वण्णना 3) मुचालिन्दकथा वण्णना	Lectures : 15
Unit No. 2	1) राजायातनकथा वण्णना 2) ब्रम्हयाचनकथा वण्णना 3) पञ्चवगियकथा वण्णना	Lectures : 15
Unit No. 3	1) धम्मचक्कपवत्तनसुत्तवण्णना 2) अनत्तलक्खणसुत्त वण्णना	Lectures : 15
Unit No. 4	1) यसस्सपब्बजाकथा वण्णना 2) सारिपुत्त -मोगलायनपब्बजाकथा वण्णना	Lectures : 15

संदर्भग्रंथः

- 1) विनयपिटक--- पंडित राहुल सांकृत्यायन- वाराणशी- 1994
- 2) विनयपिटक - भदन्तजगदीशकश्यप.
- 3) मज्झिमनिकाय - VRI— Igatpuri .Ed.

PUNYASHLOK AHILYADEVI HOLKAR SOLAPUR UNIVERSITY

Faculty of Humanities

M.A. Pāli

M.A. Part –II [SEM-IV] W.e.f. 2024-25
NEP Structure
DSE (Discipline Specific Elective) (Any One) Optional

DSE 4.5: खुद्कनिकायः निवडक थेरगाथा

Max. Mark: 60

Total Lectures: 60 hrs.

Unit No. 1	1) थेरगाथा; खुद्कनिकायातील स्थानः परिचय	Lectures : 15
Unit No. 2	2) थेरगाथा; थेर परिचय	Lectures : 15
Unit No. 3	3) माणवक थेरगाथा परिचय , सुनित्थेरगाथा	Lectures : 15
Unit No. 4	4) सीलवत्थ थेरगाथा परिचय	Lectures : 15

संदर्भग्रंथः

- 1) पालि साहित्य का इतिहास....डॉ. भरतसिंह उपाध्याय- प्रयाग 1994
- 2) थेरगाथा.... अनुवादक; प्रा. डॉ. शेषराव मेश्राम
- 3) पाली साहित्यका इतिहास – भिक्खुधर्मरक्षित, 1971.

PUNYASHLOK AHILYADEVI HOLKAR SOLAPUR UNIVERSITY

Faculty of Humanities

M.A. Pāli
M.A. Part –II [SEM-IV] W.e.f. 2024-25
NEP Structure
DSE (Discipline Specific Elective) (Any One) Optional

DSE 4.6 भदंत बुद्धदत्तः परिचय

Max. Mark: 60

Total Lectures: 60 hrs.

Unit No. 1	1) भदंत बुद्धदत्तः जीवन परिचय	Lectures : 15
	2) कार्यकाल	
Unit No. 2	3) बुद्धदत्ताचे श्रीलंकाप्रवास	Lectures : 15
Unit No. 3	4) बुद्धदत्त आणि बुद्धघोष	Lectures : 15
Unit No. 4	5) बुद्धदत्ताचे बौद्ध धम्मा विषयी कार्य , ग्रंथलेखन व परिचय	Lectures : 15

संदर्भग्रंथः

- 1) महावंसः....अनु. भदन्तआनन्दकौसल्यायन..बुद्धभूमीप्रकाशन, नागपुर.
- 2) पालिसाहित्यकाइतिहास.. डॉ. भरतसिंहउपाध्याय..
- 3) पालि साहित्याचा इतिहास. डॉ. ग. वा. तगारे.

PUNYASHLOK AHILYADEVI HOLKAR SOLAPUR UNIVERSITY

Faculty of Humanities

M.A. Pāli

M.A. Part –II [SEM-IV] W.e.f. 2024-25

NEP Structure

Mandatory Paper

Pāli Major Research Project

Credits 06

Max. Mark: 150

Total Lectures: 90 hrs.

या पेपर नुसार विद्यार्थ्यांनी मोठा संशोधन प्रबंध सादर करावयाचा आहे.

अ) प्रबंधाची मांडणी :

1. शीर्षक
2. प्रास्ताविक
3. विषय निवडीमागची भूमिका
4. गृहीतके
5. संशोधनाची उद्दिष्ट्ये
6. संशोधनाची व्याप्ती आणि मर्यादा
7. संशोधनासाठीचा पूर्वाभ्यास
8. संशोधन पद्धती शास्त्र

ब) शोधप्रबंध प्रकरण रचना :

क) उपसंहार:

ड) परिशिष्ट: साधन ग्रंथसूची, संदर्भ ग्रंथ सूची;

शोध प्रबंध लेखनाचे नियम :

1. विभागातील मार्गदर्शक प्राध्यापकांच्या सल्ल्याने आणि संमतीने शोधप्रबंधाचा अभ्यास विषय निवडावा.
2. संशोधन प्रबंधाच्या प्रथम पृष्ठावर संबंधित मार्गदर्शक, विभाग प्रमुख आणि संचालकांचे विवरण पत्र आणि स्वाक्षरी असावी.
3. संशोधकाने आपले प्रतिज्ञा पत्र आणि ऋणनिर्देश पत्र जोडावे.
4. शोधप्रबंध टंकलिखित युनिकोड फोन्टमध्ये असावा.
5. शोधप्रबंध किमान 50 पानांचा असावा.
6. संशोधन लेखन तंत्राचे योग्य पालन केलेले असावे.
7. सत्र समाप्ती पूर्वी वेळेत प्रबंध जमा करणे अनिवार्य आहे.

फलनिष्पत्ती:

1. विद्यार्थ्यांना पालि व्याकरणाच्या आधारे पालि शब्दार्थ माहित होतील.
2. विद्यार्थ्यांना पालि व्याकरण साहित्याच्या आधारे संभाषण शिकता येईल.
3. पालि सुतांचा अभ्यास करून विद्यार्थी पालि भाषा शैली शिकतील.
4. विद्यार्थ्यांना प्राचीन मूर्तिकला, संस्कृती यांची ओळख होऊन संशोधन क्षेत्रात उपयुक्त ठरेल.
5. विद्यार्थ्यांची नैतिक मुल्ये वाढीस लागतील.